

Nederlands Bijbelstudie Circulaire

9e jaargang nummer 4

december 1999

De Bijbelse Christus

door Prof. F. Bettex (1902)

Wat is de grondgedachte van de Bijbel? Wat is voor hem, zoals de oud-Joodse wijsheid zegt, de idee van het geheel? De gehele Bijbel is de openbaring van Christus als de Alfa en Omega, als aanvang, midden en besluit der Schepping.

Het Woord

Ten eerste openbaart de Bijbel Christus als het heelal-scheppende Woord van God: "En God sprak." God, die was en is van alle eeuwigheid zonder de Schepping, welke Hij niet nodig heeft; God, die niet één en niet veel is "woont in een ontoegankelijk licht." ^{1Tim. 6:16} "Niemand heeft ooit God gezien." ^{Joh. 1:18} Zonder attributen of eigenschappen, die van het schepsel gedacht zouden kunnen worden, is Hij het ware zijn. Hij is de bron van alle krachten en van al het worden. Hij, de eindeloze, de oneindige, zou voor geschapen wezens eeuwig onbegrijpelijk zijn en blijven. Want aan Hem is niets eindigs of geschapens. Het schepsel (dit ligt in het woord zelf opgesloten) kan slechts eindig zijn.

Ook ons eeuwig leven is niet oneindig. Ten eerste omdat het een aanvang heeft, en voorts omdat het, in verband daarmee en tengevolge daarvan, het leven van alle andere wezens, ja van God, niet insluit. Maar wél is het eindeloos, omdat het uit God, als bron van alle leven, eeuwig in ons uitstroomt. Maar God teelt eeuwiglijk en voortdurend uit zich de Zoon, als het scheppende Woord, dat van zichzelf spreekt: "Ik en de Vader zijn één," ^{Joh. 10:30} "Wie Mij ziet, ziet de Vader," ^{Joh. 14:9} maar die ook met betrekking tot de Schepping "de aanvang der werken Gods" is. Hij, de eeuwige Zoon, Christus, is de zichtbaarheid, "het beeld des onzienlijken Gods, de Eerstgeborene aller creaturen. Want door Hem zijn

alle dingen geschapen, die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zienlijk en die onzienlijk zijn, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten: alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen; en Hij is vóór alle dingen, en alle dingen bestaan te zamen door Hem; en Hij is het Hoofd des Lichaams, namelijk der gemeente, Hij, die het begin is, de Eerstgeborene uit de doden, opdat Hij in allen de Eerste zou zijn."

Kol. 1:15-18 Hij, het Woord, spreekt op eendige, kreatuurlijke wijze uit, wat Hij van alle eeuwigheid in de Vader aanschouwt. "In den beginne was het Woord, en het Woord was God." Joh. 1:1

De Schepping is een geschenk van de Vader aan de Zoon, door Deze naar des Vaders eeuwige gedachten tot eer des Vaders geschapen. Deze door het Woord ontstane Schepping bevat ook het Woord Gods als wet.

Want iedere goddelijke gedachte is een absolute en eeuwige wet. In Eden had Adam geen andere wet nodig, dan die in de goddelijke, hem omringende natuur was uitgesproken. De woorden der Schepping waren voor hem, zolang hij zondeloos bleef, nog levend en verstaanbaar. In het stoffelijke licht, niet van de aarde, maar van de door God geplante hof, had hij de wet van het eeuwige licht en van de kennis aanschouwd; in de plant de wet van het geestelijk groeien, het vrucht dragen, enz. Het bebouwen van de door God geplante hof zou volkomen voldoende zijn geweest om hem in steeds

inniger en steeds hoger gemeenschap met God te brengen, zonder de wet van de Sinaï. Daarmede zou hij ook deel hebben verkregen aan de boom des levens.

Doch toen hij viel, werd de Schepping voor hem een uitwendig dood, een stoffelijk verschijnsel, zoals zij dat voor ons nóg is. De levende woorden Gods zijn voor ons blinden tot louter stomme dingen geworden, die ons niets zeggen. Wij zien de boom en het dier, de zee en de berg en de wolken wel met zekere kinderlijke belangstelling aan, maar wij begrijpen deze goddelijke hiërogliften, deze letters van de naam Jehova niet.

Wij begrijpen niet wat zij in zichzelf zijn en wat zij zijn voor ons. En menigeen heeft zijn leven lang de leliën op het veld en de vogelen aan de hemel gezien, zonder er ook zelfs het allereerste beginsel van te leren, namelijk dat diezelfde God, die hen voedt en het gras aldus bekleedt, ook óns zonder ons toedoen en onze zorg voeden en kleden kan. Mat. 6:25 e.v.

Jehovah

Ten tweede openbaart de Bijbel Christus als de Jehova van de Sinaï. Dat Hij het is, spreekt de Heilige Geest duidelijk uit door de mond van Johannes: "Dit zeide Jesaja, toen hij Zijn heerlijkheid zag en van Hem sprak." Joh. 12:51, vgl. Jes. 6

Zo mogelijk nóg duidelijker zegt Paulus het als hij, met verwijzing naar de kinderen Israëls in de woestijn,

schrijft: "Zij dronken uit de geestelijke steenrots, die volgde; en de steenrots was Christus," en: "Laat ons Christus niet verzoeken, gelijk ook sommigen van hen verzocht hebben, en werden van de slangen verteerd." ^{1Kor. 10:4 en 9}

Is de Logos de Scheppende en is ieder Scheppingswoord een wet, dan is het rechtvaardig en natuurlijk dat Hij ook de geestelijke wet openbaart, die - voor de zondeloze Adam eenmaal leesbaar - voor de gevallen mens verborgen ligt in de stoffelijke wetten der Schepping.

Op de granieten top van de Sinaï is Christus in vuur en donder nederge-daald: de schrikkelijk Rechtvaardige, heilige, naijverige God, voor Wiens aangezicht de zondaars vergaan; en de Barmhartige, die de zonde der vaders aan de kinderen bezoekt tot in het vierde geslacht, en weldadigheid doet aan die Hem lief hebben, tot in het duizendste geslacht.

Nu eens hult deze Jehova, als de afstraling van de onzichtbare God, ^{Heb. 1:3} zich in Zijn vreselijke majesteit, en verklaart Hij aan Mozes, die in Hem de Vader zien wil: "Gij kunt Mijn aangezicht niet zien; want geen mens zal leven, die Mij ziet." ^{Ex. 33:20} En dan weer hult Hij zich in een kleed van lieflijkheid, en mochten de zeventig oudsten de God Israëls zien, boven Wie zich een hemel welft als saffier. ^{Ex. 24:9, 10}

Nu eens legt Hij om zo te zeggen de kentekenen Zijner majesteit en macht

af, spreekt Hij met Mozes van aangezicht tot aangezicht, als een man met zijn vriend, en zegt Hij met roerende vertrouwelijkheid: "Spreek Mij niet meer van deze zaak!" ^{Deut. 3:26} Maar altijd is Hij hier de wet, en spreekt Hij de in het geweten van een ieder mens sluimerende, categorische imperatief klaar en beslist uit.

De Messias

Ten derde toont de Bijbel ons Christus als de grote, door God gezonden Messias, de Vervuller der wet en de Verlosser van alle leed, van Wie Mozes, David en "al de profeten" ^{Hand. 10:43} hebben geprofeteerd. Tegenover de blinden, die op de huidige dag de voor-spelling van Christus in het Oude Testament bestrijden, verklaren Christus en de Schrift, dat de oude Godsman-nen een nóg helderder blik in de toekomst op Christus en Zijn offerdood hadden, dan hun enkele levensge-schiedenis en hun werken ons deden vermoeden.

Zo bijvoorbeeld wanneer Christus van Abraham getuigt: "Abraham zag Mijn dag, en verheugde zich." ^{Joh. 8:56}

En zo ook wanneer, zoals gezegd is, Jesaja Zijn heerlijkheid zag en van Hem sprak.

Uit Mozes en al de profeten verklaart Christus aan de discipelen van Emmaüs uitvoerig de verkondiging van Zijn lijden en Zijn heerlijkheid; want "van dezen" ^{Hand. 10:43} getuigen al de profeten, dat door Zijn Naam allen, die in Hem geloven, vergeving der zonden ontvangen zullen."

Om dit in te zien, is het echter nodig, dat Christus bij ons, evenals bij de discipelen van Emmaüs, het verstand opent om de Schrift te verstaan.

Daarna verhaalt het Nieuwe Testament, hoe de lang beloofde Zon, die als een morgenster in de voorspelling boven alles uitstraalde, opging. "Het volk, dat in de duisternis wandelde, zag een groot licht." Jes. 9:1

En met Simeon Luk. 2:29-30 en de profeten juichten ook de geesten der voleinde rechtvaardigen: "Een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij is op Zijn schouders; en men zal Zijn Naam noemen Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst." Jes. 9:5

Overweldigend schoon is het, zoals in deze Bijbelse theosophie uit één stuk de Zone Gods, die de mond van de Eeuwige als scheppende Logos is, en daarop de Verkondiger werd der in de Schepping vervatte wet, thans, nu de mens erkennen moest die wet nooit te kunnen vervullen, - dat de Zoon thans spreekt: Nu wil Ik, die zélf de wet ben, deze wet in plaats en in de naam van de mens vervullen! De gevallen mens zal Mij daarom haten en doden, en daardoor het eeuwigheidsbesluit der verlossing, zonder het te weten of te willen, vervullen.

"Het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond, en wij hebben Zijn heerlijkheid gezien, een heerlijkheid als des Eniggeborenen des Vaders, vol van genade en waarheid." Joh. 1:14

Dát is het middelpunt der Heilige Schrift: De heldere Zon, die heel het Oude Testament van Maleachi tot Genesis, en heel het Nieuwe Testament tot aan het laatste vers der Openbaring bestraalt en verlicht!

De Rechter

Tenslotte predikt de Bijbel Christus als de Wereldrichter. Bij het afsluiten der wereldgeschiedenis geeft God, de Vader, al het oordeel over aan de Zoon; want de Vader oordeelt niemand. Joh. 5:22

Hij, het Woord Gods, die de wereld schiep, die de mensen hun wet gaf, die deze wet in hun plaats vervulde, en nu niets anders van hen verlangt dan dat zij deze Zijn vervulling geloven, Hij zal deze mensheid oordelen, die hoogmoedig en eigengerechtig spreekt: Die boodschap geloof ik niet, en ik heb ook geen behoefte aan een Verlosser; ik kan mijzelf wel helpen!

Uitermate groot, zaligmakend en vernietigend zal dat einde zijn: alle eisen en alle verwachtingen op onuitsprekelijke wijze bevredigend en vervullend, wanneer de Schepper en Verlosser in Zijn geheel onomhulde heerlijkheid op de wolken nederdaalt, de Zijnen tot onuitsprekelijke troost, maar Zijn vijanden en hun die de aarde verdorven hebben, tot schrikkelijke ontzetting!

Welke Christus?

Hoe staat nu de Christenheid van de huidige dag tegenover deze grote, duidelijke boodschap van het Goddelijk

Woord? Zeer velen weten er zo goed als niets van; en velen, die er wél van weten, willen er niets mee te maken hebben. Het leven is kort, roepen zij uit: Wij moeten ons haasten en wat geld en goed, roem en eer, macht en kennis bijeenzamelen, eer wij weer heengaan; wat er later komt, weet niemand toch!

En ook velen dergenen, die het Woord Gods aan anderen moeten verkondigen, vinden er alle mogelijke dingen op aan te merken: schrappen hier een woord door, wijzen daar een hoofdstuk af, scheuren er elders een geheel boek uit, en verkleinen of verlagen nog het overige, om toch maar hún wijsheid voor de ogen der mensheid te laten schitteren. En van het Evangelie nemen zij wat in hun kraam te pas komt, negeren kalmpjes de vreselijke bedreigingen van Christus tegen Zijn vijanden, en Zijn woorden over het oordeel en het eeuwige vuur, en liegen zichzelf en anderen voor, dat Jezus slechts een bloemzoete godsdienst van liefde en vrijheid heeft verkondigd.

Dat is juist het echte, wáre Christendom, zeggen zij, wanneer men zich van die stroeve kerkelijke dogma's losmaakt en met wat godsdienstzin, deugd en naastenliefde een geestelijk-vrij en aesthetisch leven leidt!

Dat is schone muziek in de oren van een geslacht, dat van elke wet en alle gezag in het diepst van zijn ziel een afschuw heeft. Zij roepen:
Wég uit de school met die kinderach-

tige vertelsels van een scheppend Woord van God.

Wég met een door sluwe priesters gefabriceerde Mozaïsche wet.

Wég met de zogenaamde voorspellingen van onwetende en bijgelovige "profeten".

Wég met al die overleveringen!

Wij willen op het stuk van godsdienst en wetenschap, van kunst en literatuur, van Staat en familie, vrije, door geen vooroordelen en veronderstellingen gekluisterde mensen zijn, waarvan elkeen nog slechts aan zijn verstand en verder aan niets anders geloofd!

Waar dat in vele opzichten op uitloopt, zien wij dagelijks!

Zij allen kennen de ware Christus der Schrift niet.

De historische Christus

Zo bijvoorbeeld degenen die tegenwoordig de historische Christus tegen de kerkelijke uitspelen.

Hebben wij dan andere historische bronnen aangaande Hem, dan naar Gods raadsbesluit éinig en alleen de vier Evangelien? Doch daar bekommeren zij zich niet om! Vooreerst wordt al het wonderbare als onhistorisch terzijde gelegd. Daarna wordt het Evangelie van Johannes, waarin de goddelijke heerlijkheid van de Heiland het meest wordt geopenbaard, voor onecht verklaard. Vervolgens wordt al wat aan Zijn woorden en daden met de opgevatte mening niet strookt als onbetrouwbare overlevering gebrandmerkt, en Hem uit de

toenmalige tijd en de toen heersende zienswijzen dit en dat toegedacht, waarvan die Evangelieën niets weten.

Van hetgeen er dan na zulk een behandeling overblijft boetseren zij een poppetje, en lopen met dit eigen fabrikaat als de "historische Christus" te koop.

De kerkelijke Christus

Van de Jezus der anderen kan men zeggen:

"De hogepriesters en de ouderlingen en de schriftgeleerden hielden te zamen raad, en bonden Jezus, en leverden Hem over aan Pilatus."

Tot op de huidige dag nog binden de hoogwaardigheid-bekleders der Kerk, de in eeuwenlange tradities gekluisterde oudsten des volks die zich in de Heilige Schrift volleerd achten, deze Jezus; niet de Christus, die zij niet kennen, en die zich niet door mensen binden laat. Zij binden deze Jezus en zeggen:

Nu kan Hij geen wonderen meer doen, geen duivelen uitdrijven, niet de zonden vergeven, niet ten derden dage opstaan en zich ter rechterhand Gods zetten. Hij kan ook niet op de wolken wederkomen. En aldus gebonden leveren zij Hem over aan de wereld, die Hem thans niet meer behoeft te vrezen.

Maar voor die gebonden Jezus danken wij! Hoe zal deze gebundene ons de vrijheid brengen? Is Hij niet opge-

staan, dan zijn wij nog dood en verloren in onze zonden en misdaden. ^{1Kor.} 15:14-18

Dan zeggen ook wij met de heden-daagse schriftgeleerden: "Deze Joodse Rabbi heeft geen antwoord op de problemen, die thans de Christenheid in beroering brengen. Hij behoort in Zijn eigen tijd thuis, en niet in de onze!"

Dan is deze man, die met onechte wonderen praat, zich aanmatigend voor Gods Zoon en God zélf houdt, en tijd, mensen en omstandigheden zó verkeerd beoordeelt dat Hij er ten slotte aan te gronde gaat, voor ons een weerzinwekkende figuur.

Hij is óf Gods Zoon, óf een bedrogene en bedrieger!

Hoe lang hinkt gij op twee gedachten, gij moderne Christenen?

De romantische Christus

Andere, meer gevoelvolle zielen houden er een romantische Christus á la Renan op na:

Een jonge, bleke enthousiast met wonderbaar diepliggende ogen, omstuwd door berouwhebbende Magdalena's, terwijl Hij, hartgrondig zuchtend over de nood van zijn volk, droomt van haar voormalige heerlijkheid en van haar herstelling als een Rijk Gods op aarde.

Maar de idealist ontbreekt de kracht tot daden: Hij neemt de vlucht naar de

woestijn, als het volk Hem koning maken wil. ^{Joh. 6:15}

En als Hij hoort, dat Herodes Zijn vriend Johannes gedood heeft, gaat Hij, ontmoedigd door de haat der priesters en de onverschilligheid der menigte, aan Zijn zending twijfelen, en besluit Hij ten minste als martelaar van een idee te sterven, om na Zijn dood nog groot te schijnen in de ogen der Hem volgende dwepers.

En in hun opgewondenheid verbeelden die gevoelsmensen zich dan Hem in hun midden te zien verschijnen, Zijn lieve stem weder te horen, en menen zij, door hun tranen heen, Hem ten hemel te zien varen. Een beeld in elke trek even onecht als wat de moderne kunst van een Klinger, Uhde, of Gerhard Hauptmann ons te zien geeft.

De boeddhistische Christus

Nog anderen vergelijken Christus met Boeddha. Zij ontdekken een in het oog lopende gelijkenis tussen beiden, of menen zelfs, dat Boeddha eigenlijk de oorspronkelijke en de hogere is, en Jezus slechts zijn discipel.

Doch dáártoe zijn slechts zulke mensen in staat, in wier hoofd zich een begin van het Nirwana genesteld heeft, en die in deze zieleschemering geen zwart meer van wit kunnen onderscheiden.

Wat dit betreft, vergenoegen wij ons met hier de voortreffelijke woorden

van A. W. Hunzinger in "Het oude geloof" (1902) aan te halen:

"Is Christus een pessimist, een atheïst, een nihilist geweest als Gwatama Boeddha?

Is het eeuwige leven des Evangelies bijgeval het ledige Nirwana van de Boeddhistische wereldverachter?

Is de wedergeboorte uit water en geest, zonder welke niemand het Koninkrijk Gods zien kan, bijgeval hetzelfde als de eindeloze zielsverhuizing der Indische fantasten?

Is de onpersoonlijke, onbarmhartige natuurwet van oorzaak en gevolg, die alle dingen onophoudelijk doet rondwentelen en lijden, iets dergelijks als de wereldregering van den almachtige en barmhartige God, die al de haren op ons hoofd geteld heeft, en zonder Wiens wil er geen musje van het dak valt?

Heeft de eeuwige verlossing, die de Zoon van God voor ons op Golgotha heeft verworven, ook maar de minste of geringste gemeenschap met het werk van zelfvernietiging, waardoor de Boeddhist in zijn wereldsmart de waan van zijn bestaan verstoort?"

De sociale Christus

Velen prediken de sociale Jezus: óók al een moderne, alom verspreide begripsverwarring. Laat ons haar daarom eens wat meer van nabij bezien!

Jezus was geen maatschappelijke hervormer en wilde het ook niet zijn. Hem als zodanig te bestempelen betekent dat men met de omtrent Hem

meegedeelde feiten Hem in het aanzicht slaat. Dat doet Dr. Sheldon in het voor deze richting karakteristieke boek: "In Jezus' voetstappen."

Moeten wij dan niet in Jezus' voetstappen treden?

Wel zeker! Dat de Christen Christus moet navolgen is niets nieuws. Christus zélf heeft het gezegd. En sedert negentienhonderd jaar hebben, Gode zij dank, enige miljoenen Christenen, al was het dan ook in zwakheid, het gedaan. Vele, vele duizenden martelaars hebben Hem hun kruis nagedragen lang voordat die leer ons uit Amerika als een nieuwigheid werd gepredikt.

Moeten wij niet, een ieder onzer, gezind zijn zoals Jezus Christus was?

Voorzeker! Maar ook deze gezindheid maakt iemand niet tot een Jezus.

Een nóg zo trouwe soldaat, die, wat hem betreft, met geestdrift en gevaar voor zijn eigen leven de bevelen en plannen van zijn veldheer ten uitvoer brengt, is daarom niet de veldheer.

Een aan zijn koning nóg zo trouwe, onderdanige, beslist monarchaal gezinde royalist bezit daarom nog niet 's konings macht.

Iedere leerling, scholier, discipel, treedt en móét treden in de voetstappen van zijn heer en meester; maar dat maakt hem nog niet tot een heer en meester.

Tussen Jezus en de zondige mens bestaat een eindeloos groot onderscheid. Deze beide naturen zijn "incommensurable", voor geen onderlinge vergelijking vatbaar.

Jezus' gehele optreden is en was, ofschoon Hij als mens op aarde rondwandelde, volkomen goddelijk, zondeeloos en heilig. Mijn en uw handel en wandel blijft iets menselijks, met zonde bevlekt, iets onreins, en kan nooit voor God als iets goeds gelden.

Maar zegt Paulus niet: "Ik vermag alle dingen door Christus, die mij kracht geeft"? Fil. 4:13

Ja, hij kan alles, zolang Christus in hem werkt; maar deze kracht is niet uit hem, en hij kan er niet vrij over beschikken.

"God is het, die in ons werkt beiden het willen en het volbrengen, naar Zijn welbehagen." Fil. 2:13

Ook hier mag ik niet bezorgd zijn voor de dag van morgen, en mij voornemen of ook maar beloven: ik wil voortaan doen wat Jezus deed. Wanneer de Christen zich voorneemt, iets goeds te doen, en dan zegt: "Ik wil", dan verijdt God zijn voornemen, en doet Hij hem zijn onmacht gevoelen; want God heeft geen behoefte aan onze daden, maar wél wil Hij ons tot rechte zondaars maken, opdat Hij ons uit genade zalig maken kan. Al het goede, dat de mens doet, is een vrije gave Gods aan hem.

Wat deed Hij?

Maar wat heeft Jezus voor de noodlijdenden die tot Hem kwamen, gedaan?

Ten eerste heeft Hij hun, zo zij er de begeerte toe in zich omdroegen, hun zonden vergeven. ^{Mat. 9:2, enz.} Kunt ú dat doen?

Ten tweede heeft Hij hen genezen, plotseling en volkomen: "Neem uw bed op en wandel!" "Ik wil wordt gereinigd!" Kunt ú dat doen?

Ten derde heeft Hij tot ieder, die Hem met een vraag naderde, met een tot in de diepste diepte des harten dringende blik ("want Hij wist, wat in de mens was"), woorden gesproken, vaak geheel onverwachte woorden, welke voor de aldus toegesprokene, b.v. de rijke jongeling, Nicodemus, enz., als een bliksemflits heel zijn vroegere leven en de afgronden zijner ziel verlichtten, maar hem óók de smalle, steile weg hemelwaarts toonden. Kunt ú dat doen? Neen!

Waartoe kwam Jezus eigenlijk in de wereld? Om de wereld door Zijn woord en Zijn dood te verlossen, en "Zijn leven te geven tot een rantsoen voor velen." Kunt ú dat? Neen!

Gij zijt Jezus niet en zult het ook nooit worden. Gij kunt de zonde der wereld niet dragen. Gij kunt de zonden niet vergeven. Gij kunt nooit de hemel ten geschenke geven.

Wat deed Hij niet?

Iets gemakkelijker is het antwoord op de vraag: Wat zou Jezus niet doen?

Wat zou Hij ook in onze tijd en in mijn plaats niet doen. "Want Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en in der eeuwigheid." ^{Heb. 13:8}

Het antwoord op deze vraag is vernietigend voor alle hedendaagse maatschappelijke hervormers zoals Sheldon en Stead (de schrijver van het boek: "Wat zou Christus doen, wanneer Hij te Chicago kwam?"), voor de Elsmeristen, voor Tolstoï, en voor al de Christelijk-socialen in Duitsland.

Zij prediken op de huidige dag: de Christen moet vóór alle dingen de sociale toestanden ter hand nemen: Hij moet de armen, de onterfden, de proletariërs een menswaardig bestaan verschaffen. Pas dan zullen deze aan ons Christendom geloven. Men moet allereerst de lichamen helpen; eerst daarna kan men met de boodschap des heils tot de zielen komen.

Heeft Jezus dat gedaan? Neen!

Heeft Hij ooit een arme geld geschonken, of hem aan klederen geholpen?

Of aan een werkeloze - en die waren er destijds óók, evengoed als nú - arbeid verschaft? (De vijfduizend en de vierduizend, die Hij spijzigde, waren van alle kanten saamgestroomd volk maar geen uitgehongerde proletariërs.)

Of heeft Hij het slavenvraagstuk - destijds voor heel het Romeinse rijk een nog brandender kwestie dan in onze dagen het arbeidersvraagstuk - ook maar met een woord aangeroerd. Of heeft Hij Verenigingen gesticht tot

wegneming van deze schandelijke ongerechtigheid?

Of heeft Hij, daar waar het voor Zijn invloedrijk woord gemakkelijk zou geweest zijn, de verdrukten aan zijn recht geholpen?

Neen! "Mens," zegt Hij, "wie heeft Mij tot een overste en rechter over u gesteld?"

In de Bergrede kondigt Hij een voor de individuele Christen bindende, maar voor de Christelijk-sociale staat totaal onbruikbare wet af. Of zal men in zulk een Staat de diefstal van een rok met het schenken van een mantel belonen?

Heeft Hij de gezonken moed en het wegstervende patriotisme van het volk Gods aangewakkerd of met gloeiende bewoordingen een edele liefde tot het vaderland en tot de vrijheid doen ontvlammen?

Of heeft Hij de dienaren Zijns Woords tot wereldlijke ambtenaren benoemd om hun een heilzame invloed op het volk te verzekeren, en aan die invloed kracht en nadruk bij te zetten?

Neen! "Ik zend u als schapen in het midden der wolven." Mat. 10:16

"Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld." Joh. 18:36

Heeft Jezus Zijn toehoorders ooit de weldaden van de beschaving en het geld, of de beoefening der Christelijke kunst, en haar toepassing op de bekeerling der wereld, op het hart gedrukt? Neen!

Hij zegt: "Wat baat het de mens of hij de gehele wereld wint, en tóch schade lijdt aan zijn ziel?" Mat. 16:26

Heeft Hij gewerkt of geagiteerd voor een betere wetgeving inzake Zondags- of Sabbatsheiliging, of tot verbetering van het lot der arbeiders?

Of heeft deze Jezus Zijn "kinderkens", waarvan geschreven staat: "Alzo hij de Zijnen, die in de wereld waren, liefgehad heeft, zo heeft Hij hen liefgehad tot het einde", Joh. 13:1 ook maar een "menswaardig bestaan" met levens-, ziekte-, ouderdoms- en ongevallenverzekering beloofd?

Neen! Honger, gebrek, gevangenis, vervolging, de marteldood, belooft Hij hun. "Ik zal hem tonen, hoeveel Hij lijden moet om Mijn naam." Hand. 9:16

Zou Jezus dan voor Zijn medemensen geen hart in de boezem hebben gehad? Voorzeker! Maar juist omdat Zijn liefde zo oneindig vuriger was dan de onze, omdat de hemel oneindig meer is dan de aarde, de eeuwigheid meer dan de tijd, en de ziel meer dan het lichaam, dáárom heeft Hij ook op het oneindig belangrijkere gezien en van het onbelangrijke afgezien.

"Aan de armen", laat Hij aan Johannes boodschappen, "wordt" - geen middel tot ontkoming aan hun armoede gegeven, maar - "het Evangelie verkondigd." Mat. 11:5

Zo heeft Jezus ook in de details niet gedaan wat de hedendaagse maatschappelijke hervormers verlangen.

Hij was wellicht geheelonthouder, maar heeft geen geheelonthoudersvereniging gesticht, en zou het ook nu nog niet doen. Te Kana heeft Hij wijn gemaakt. Hij at en dronk wat men Hem voorzette, zoals Hij het ook aan Zijn discipelen herhaaldelijk voorschrijft ; - en zij zeiden: "Hij is een vraat en een wijnzuiper." Mat. 11:19

Jezus was geen vredesapostel en heeft geen vredebonden gesticht, en zou ze op de huidige dag evenmin gesticht hebben. "Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard." Mat. 10:34

Wél heeft Hij de Zijnen Zijn vrede nagelaten; Joh. 14:27 maar aan de wereld heeft Hij schrikkelijke oorlogen en een "opstaan van het ene volk tegen het andere volk" Mat. 24:7 als besluit van hun geschiedenis verkondigd.

Jezus heeft geen spaar-, weduwen-, belenings- en levensverzekeringsbanken gesticht. Hij zei: "Zijt niet bezorgd voor de dag van morgen; dat doen de heidenen." Mat. 6:32-34

Jezus heeft niet zoals sommigen met zingen en schreeuwen de mensen aan gelokt. Van Hem zei de profeet: "Hij zal niet schreeuwen, noch Zijn stem verheffen, noch Zijn stem op de straat horen laten." Jes. 42:2

En streng verweet Hij de Farizeën hun bidden op de hoeken der straten. Mat. 6:5

Nooit heeft Jezus Zijn kruis, het teken van de Zoon des Mensen, het sombe-

re symbool van Zijn schrikkelijk lijden, tot een blauwe, witte of rode decoratie, tot het merkteken van de een of andere deugd, ten aanschouwe van de wereld vernederd. "Het Koninkrijk Gods komt niet met uiterlijk gelaat." Luk. 17:20

Dat is één en ander van hetgeen Jezus niet deed, en wat Hij ook op de huidige dag niet doen zou; want Hij is geen in de wind van de wisselvallige tijdgeest schommelend riet!

Filanthropie is nog geen Christendom, evenmin als geheelonthouding, matigheid, arbeidzaamheid, orde, spaarzaamheid, enz. Ook heidenen hebben deze deugden in hoge mate bezeten.

Rijke Hindoe's hebben ten allen tijde de grootse schenkingen tot filantropische doeleinden gedaan.

De Mohamedanen en de overigens zo wreedaardige Tartaren onderscheiden zich door het geven van rijke aalmoezen en door gastvrijheid, ook jegens de armen.

Keizer Trajanus heeft duizenden wezen in geheel Italië laten verzorgen en opvoeden.

En in onze tijd heeft een Peabody miljoenen voor de armen en voor scholen uitgegeven, met bepaling echter, dat geen geestelijke, van welke belijdenis ook, de door hem gestichte inrichtingen mocht betreden. Zo worden ook

nog op de huidige dag door atheïsten, zelfzuchtige geldmensen en ellendige woekeraars de deugden van orde, spaarzaamheid en onthouding beoefend.

Even verkeerd is het, armoede en gebrek als gelijkkluidend met zonde en goddeloosheid te beschouwen. Dat is een lastering van de armen!

Arme herders, vissers en schippers, ook de arme plattelandsbevolking van Italië, Zwitserland, Tirol en Schotland, heb ik door eigen aanschouwing leren kennen, en ze meestal gezonder, godvrezender, tevredener en gelukkiger gevonden dan de rijken, de geleerden, de industriëlen, de beschaafden en de zogenaamde "grote wereld", waarin zovele duizenden "respectabele" lieden een ellendig leven slijten, waarbij zij hun zielen met geldzucht en achterklap, met het conventionele, oppervlakkige, vergankelijke en nietige vullen. Ik heb bedelaars, arme straatventers, kreupelen en blinden, zieken, sedert vijftien jaren verlamd, arme wasvrouwen en dagloners gekend, die oneindig gelukkiger waren, en ook dichterbij de goddelijke waarheid stonden, dan rijken en aanzienlijken; want armoede en zware arbeid zijn voortreffelijke tuchtmiddelen in de hand van de grote hemelse Pedagoog.

En daarom geloof ik niet, dat, al wisten de maatschappelijke hervormers het ook zó ver te brengen dat er nergens meer gebrek en armoede heerste, en dat alle geheelonthoudende ar-

men- en arbeidersgezinnen in mooie huisjes met elektrische verlichting, badkamer en voortuintje onbezorgd (?) en tevreden (??) woonden, - dat het Koninkrijk Gods daarmee iets nader gekomen zou zijn.

Is echter eenmaal het aards bestaan met zijn heerlijkheid en zijn gebrek, zijn geld en zijn ellende, zijn weten en kunnen verdwenen, dan bestaat er geen sociale of arbeiderskwestie meer. Of wij rijk of arm geweest zijn, en de levensreis in de eerste of in de derde klasse gedaan hebben, is dan totaal onverschillig. Want men kan in het armenhuis, in het hospitaal of op de openbare straat, zoals de arme Lazarus, gerust en zalig, - in het paleis en op het prachtigste bed onder lichaams- en zielesmartten wanhopig sterven. Bekeert de mens zich, dan leidt hij áltijd een "menswaardig bestaan," hetzij in het zolderkamertje of in het paleis; bekeert hij zich niet, dan leidt hij een "mens-onwaardig bestaan," hetzij in de prachtige villa, op het bankierskantoor, of in de club, in het armenhuis, of in een kuil langs de straatweg.

Dit leven met al zijn kwestieën en belangen is onbelangrijk, - het eeuwige leven alleen is oneindig gewichtig. Om dit te prediken, kwam Jezus in de wereld; en daarom achtte Hij het niet de moeite waard massale maatschappelijke hervormingen ook zelfs maar te bespreken, die tegenwoordig door de Christelijk-sociale hervormers op de voorgrond worden geplaatst.

Niet dat de wereld of een zogenaamde Christenheid voor de lichamelijke armen en ellendigen te weinig doet, is haar grootste gebrek, - maar dat zij, door de zonde met blindheid geslagen, zich verbeeldt dat zij iets is, dat zij iets heeft, dat zij iets kan, dat zij iets weet.

Om haar van deze noodlottige waan te genezen, is Jezus gekomen en roept Hij haar toe: "Gij zegt: Ik ben rijk, en verrijkt geworden, en heb geensdings gebrek; en gij weet niet, dat gij zijt ellendig, en jammerlijk, en arm, en blind, en naakt. Wees dan ijverig, en bekeer u!" Op. 3:17 en 19

Deze mensheid is, evenals de verloren zoon, uit het Vaderland en van de Vader weggetrokken, en zou zich met de draf der moderne wetenschap, der moderne theologie, der moderne filantropie willen voeden. Maar zij voldoen en bevredigen haar ziel niet. Er is voor haar geen ander heil, dan dat zij tot zichzelf inkeert, opstaat, tot haar Vader gaat, en zegt: "Vader! ik heb gezondigd tegen de hemel en voor U; ik ben niet meer waardig, Uw zoon genaamd te worden!" Luk. 15:18, 21

De ware navolging van Christus bestaat hoofdzakelijk in de erkenning dat wij zonder en buiten Hem verloren en veroordeelde zondaars zijn, en in een aanvaarden van Zijn verdiensten en Zijn verzoeningsdood in dat geloof waardoor wij voor God worden gerechtvaardigd. "Indien het tarwegraan in de aarde niet valt, en sterft, zo blijft hetzelve alleen; maar indien

het sterft, zo brengt het veel vrucht voort." Joh. 12:24 Dit gaat samen met een dagelijks nadragen van het kruis, door iedereen, in de toestand, in de staat, op de leeftijd, waarin God hem geplaatst heeft, onverschillig of het een kruis is van armoe of van rijkdom, van ziekte of van gezondheid, van eer of van schande, van moeitevolle arbeid of van stil wachten, van der mensen lof of van hun miskenning en verachting. Want in deze wereld kan de Christen buiten Gods gemeenschap alles, ook geluk of rijkdom of eer, tot een kruis worden. Uit dit navolgen zal een breken des broods met de hongerigen, een kleden van de naakten, een weldoen in de geest van Jezus overeenkomstig ieders vermogen en omstandigheden, als iets volkomen natuurlijk en vanzelfsprekends voortvloeien.

Niet: "Doet de armen wel om daardoor Christenen te zijn," maar: "Wordt eerst Christenen, dan zal het goeddoen van zélf, van binnen uit volgen." Niet als plicht maar als natuurgenoet, evenals het ademen, of het eten en drinken!

Dat tenslotte vele Christelijk-Socialen menen, dat met sociale hervormingen alle armoede, oorlog en lichamelijke en geestelijke ellende verdwijnen, zijn louter dromerijen. Deze wereld, deze aarde, die sedert 6000 jaren druipt van bloed en van tranen, welker dampkring onophoudelijk van lasteringen en vloeken, van leugens, vuiligheden en moorden, van hoogmoed

en van toorn weerklinkt, wordt niet door een beetje goeddoen gereinigd en geheiligd. Zij gaat onvermijdelijk het oordeel tegemoet. En dan zal Jezus wederkomen.

Dat zegt Hij duidelijk. Daarom: "zijt als de dienstknechten, die op hun Heer wachten." Dan zal Hij inderdaad de sociale kwestie met ernst ter hand nemen, en haar in het duizendjarige rijk en op de nieuwe aarde oplossen met een beslistheid, met een macht en met een wijsheid, die alle maatschappelijke hervormers diep beschaamd zal doen staan. Dát is onze hoop!

Voorshands echter staat er voor ons geschreven: "Ziet toe, dat u niemand verleide; want velen zullen komen onder Mijn naam, zeggende: ik bende christus; en zij zullen velen verleiden. Alsdan, zo iemand tot u zal zeggen: Ziet, hier is de Christus, of daar; gelooft het niet." Mat. 24:5 en 23

Maar Christus heeft geen behoefte aan onze toelichtingen en beschouwingen. Hij is, die Hij is. Voortreffelijk wordt van Hem gezegd door Culmann ("Christelijke Ethiek", blz. 259): "Het woord des Heeren: Ik neem geen getuigenis van mensen aan, Joh. 5:34 geldt in al de absoluutheid, waarmee het werd uitgesproken. De zon heeft geen olielamp nodig, om in 't licht gesteld te worden: zij maakt zichzelf duidelijk en zichtbaar. Geen getuigenis van Johannes de Doper, verenigd met dat der oudtestamentische profeten, welker reeks hij besluit, noch de analytische aanleg van het Evangelie van Mattheüs, noch de synthetische van het Evangelie van Johannes, geen menselijke kunst van wetenschap en logica, noch Schrift-, noch wonderbewijs, is ooit in staat om die overtuiging te werken welke de Heer zélf door Zijn allesdoordringende inwoning in de mens teweegbrengt."

God en Godsbegrip

Gij hebt een Gods-BEGRIP, gans naar uw zin.
Zeer wel; ik heb een GOD, die ik bemin.

Uw Gods-BEGRIP doet u noch kwaad noch goed.
Mijn GOD troost, sterkt, en reinigt mijn gemoed.

Uw Gods-BEGRIP verandert, wijzigt gij.
Mijn steeds dezelfde GOD verandert mij.

Nicolaas Beets

Geen Schepper

Geen Schepper. 't Kwam vanzelf. Ontwikk'ling trap voor trap. -
'Met gaping hier en daar!' - Dan scheidt de Wetenschap.

Nicolaas Beets

Agenda

Bijbelstudies o.l.v. Ab Klein Haneveld worden D.V. en onder voorbehoud gehouden in de volgende plaatsen:

ALKMAAR donderdag 20 jan, 3/17
feb, 2/16/30 mrt, 13/27 apr, 11/25
mei, 19:45 uur;
"Delta", Noorderkade 50
De brief aan de Romeinen

AMSTERDAM zaterdag 29 jan, 26
feb, 25 mrt, 22 apr, 27 mei,
15:00 uur; Postjesweg 150

BEVERWIJK zondag 16 jan, 27 feb,
23 apr, 10:00 uur; B.H.K.-gebouw,
Groenelaan 74

BOLSWARD woensdag 26 jan, 9/23
feb, 8/22 mrt, 5/19 apr, 3/17/31
mei, 20:00 uur; Gebouw Petra,
Burg. Praamsmalaan 18A

BOLSWARD zondag 1e Paasdag 23
apr, **Doopdienst, 14:00 uur;**
Gebouw Petra,
Burg. Praamsmalaan 18A

DRACHTEN donderdag 27 jan, 10/
24 feb, 9/23 mrt, 6/20 apr, 4/18
mei, 20:00 uur;
Rode Kruis gebouw,
De Geeuw 31
Het toekomstige werk van de Ge-
meente

DRACHTEN zondag 4 jun,
14:00 uur; Rode Kruis gebouw,
De Geeuw 31

EINDHOVEN woensdag 19 jan, 2/16
feb, 1/15/29 mrt, 12/26 apr, 10/24
mei, 20:00 uur;
Emmaüskerk, Barriereweg

EMMEN maandag 24 jan, 7/21 feb,
6/20 mrt, 3/17 apr, 1/15/29 mei,
19:30 uur;
Ichthuskerk, Walstraat 21
De brief aan de Kolossensen

<p>'t HARDE zaterdag 15 jan, 11 mrt, 20 mei, 10.00 uur; 't Poshuis, Munnikenweg 58 Nederlands Bijbelstudie Contactdag onderwerp 15 januari: De Zonen Gods</p>
--

HARMELEN maandag 17/31 jan, 14/
28 feb, 13/27 mrt, 10 apr, 8/22 mei,
20:00 uur; H.I. -gebouw,
Willem Alexanderlaan 1
De profetieën van Ezechiël

LEERDAM zondag 23 jan, 20 feb, 19
mrt, 16 apr, 14 mei, 10:00 uur;
West-End, v Gentstraat t/o nr. 19

OLDEBROEK dinsdag 18 jan, 1/15/
29 feb, 14/28 mrt, 11/25 apr, 9/23
mei, 20:00 uur; Stationsweg 43;
Johannes over Jezus

OLDEBROEK zondag 23 jan, 6/20
feb, 5/19 mrt, 2/16/30 apr, 14/28
mei, 17:30 uur; L.H.N.O., Van
Sytzamalaaan 3

Geliefde lezer,

Zo aan het eind van een jaar kijken we nog weleens om en constateren dan dikwijls, dat ons mensen, broeders of zusters, zijn ontvallen. Door overlijden maar helaas ook op andere wijze. Een onvermijdelijk gevolg van de oude schepping, waarin niets blijvends, maar alles kwetsbaar, tijdelijk en soms teleurstellend is.

Maar aan het einde van een jaar staan we, gelukkig, tevens aan het begin van een nieuw jaar. Dit kan ons ook bepalen bij de nieuwe schepping. De nieuwe schepping, nog niet zichtbaar, is tenslotte eeuwig. Jezus Christus, het begin, de eersteling van de nieuwe schepping, is de eeuwige. Hij is ons Hoofd; met Hem zijn en blijven wij verbonden. Dit alles in een nieuwe, eeuwige, schepping. Dat is onze troost.

"Want de dingen die men ziet zijn tijdelijk, maar de dingen die men niet ziet zijn eeuwig." 2Kor.4:18

Een nieuw jaar met een nieuwe agenda. Zoals u al in het hart van dit blad kon lezen, hebben we ook nu weer een conferentie in Wuppertal voorgenomen. Nieuw is dat de internetters onder ons, zich ook via dat medium kunnen aanmelden.

We danken de Heer voor uw giften en wensen ook u Zijn nabijheid toe, ook voor het komende jaar.

Han Klein Haneveld

Nederlands Bijbelstudie Centrum

Nederlands Bijbelstudie Cassettes

Nederlands Bijbelstudie Conferenties

Nederlands Bijbelstudie Contactdagen

Nederlands Bijbelstudie Circulaire

is een uitgave van

Nederlands Bijbelstudie Centrum

Correspondentieadres
Benny Goodmanstraat 40
1311 RA Almere

telefoon 036-5362976
fax 036-5468644

Internet
www.bijbelstudie.nl
info@bijbelstudie.nl

giften
Postbank 5567669
Rabobank 308747046
ten name van
Nederlands Bijbelstudie Centrum
Bolsward

Samenstelling en redactie
Ab & Han Klein Haneveld